

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Tomáše Foltase a soudců Lenky Krupíckové a Davida Hipšra v právní věci žalobkyně: **EFE cz, s.r.o. "v likvidaci"**, se sídlem Blanická 834/140, Ostrava, zastoupená Mgr. Pavlem Klegou, advokátem se sídlem U Staré elektrárny 291/11, Ostrava, proti žalovanému: **Český telekomunikační úřad**, se sídlem Sokolovská 58/219, Praha, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 20. 12. 2022, č. j. 10 A 85/2022-31,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I.

[1] Český telekomunikační úřad rozhodnutím ze dne 1. 12. 2021, č. j. ČTÚ-42 194/2014-638/XXI. vyř. - ChM (dále též „rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu“), rozhodl o námitce žalobkyně proti vyřízení reklamace na vyúčtování ceny za služby elektronických komunikací, vystavené u telefonní stanice č. X za zúčtovací období od 23. 3. 2014 až 22. 5. 2014, podané proti obchodní společnosti O2 Czech Republic a.s. (dále též „poskytovatel“). Předsedkyně Rady Českého telekomunikačního úřadu (dále též „předsedkyně rady“) rozhodnutím ze dne 29. 7. 2022, č. j. ČTÚ-2 744/2022-603 (dále též „napadené rozhodnutí“), zamítla rozklad žalobkyně a potvrdila rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu.

II.

[2] Žalobkyně proti napadenému rozhodnutí podala žalobu k Městskému soudu v Praze (dále též „městský soud“), který ji odmítl v záhlaví uvedeným usnesením. Městský soud dospěl k závěru, že v dané věci nejsou splněny podmínky řízení, neboť věc, která je předmětem žaloby, není věcí správního soudnictví. Není tedy dána pravomoc soudů

ve správním soudnictví ji projednat a rozhodnout, nýbrž se jedná o věc vyplývající ze vztahů soukromého práva, která má být projednána v občanském soudním řízení podle části páté zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád (dále též „o. s. ř.“). V souladu s § 68 písm. b) s. ř. s. ve spojení s § 46 odst. 2 téhož zákona proto městský soud žalobu odmítl a žalobkyni poučil o možnosti podat žalobu k místně příslušnému okresnímu soudu.

III.

[3] Proti napadenému usnesení podala žalobkyně (dále též „stěžovatelka“) v zákonné lhůtě kasační stížnost. Uvádí, že učinila námitku proti vyřízení reklamace na vyúčtování ceny i proti poskytování veřejně dostupné služby elektronických komunikací (dále též „poskytování VDS“). Nesouhlasí se závěrem městského soudu, že námitku ve věci poskytování VDS neuplatnila ani v reklamaci, ani v návrhu na zahájení správního řízení, ale teprve v žalobě. Má za to, že daný závěr městského soudu nemá oporu ve správním spise a spočívá na nesprávném posouzení právní otázky. Navrhuje napadené usnesení zrušit a věc městskému soudu vrátit k dalšímu řízení. V další části rekapitulovala řízení před žalovaným v prvním stupni a následný rozklad, k čemuž přiložila i některá podání s tím související a dále schéma týkající se právní charakteristiky smlouvy o poskytování VDS a připojení k veřejné komunikační síti.

[4] V doplnění kasační stížnosti ze dne 14. 1. 2023 namítá, že po podání žaloby byla vyzvána k úhradě soudního poplatku, na což reagovala žádostí o osvobození od jeho placení. Městský soud pochybil, pokud o návrhu nerozhodl, ale rovnou vydal napadené usnesení, jímž žalobu odmítl. Ve druhém doplnění ze dne 15. 1. 2023 stěžovatelka připojuje další podání ze správního řízení před žalovaným. Současně dovozuje, že práva, kterých se domáhá, mají veřejnoprávní charakter a že v rámci reklamace připomínkovala i samotný akt poskytování VDS (vadnou dodávku). Závěr městského soudu je podle ní příliš zjednodušující a přehlíží skutečný obsah širší podstaty problému, kterou je právo účastníka mít VDS, tedy předvídatelné a stabilní připojení k veřejné telekomunikační síti umožňující nejen okamžitou komunikaci mezi uživateli sítě, ale také (především) efektivní ochranu života, zdraví či majetku.

[5] Prostřednictvím nově zvoleného zástupce stěžovatelka v podání ze dne 22. 9. 2023 upřesnila, že v reklamacích ze dne 14. 5. 2014 a 4. 6. 2014 rovněž reklamovala postup poskytovatele VDS spočívající v nezaslání řádného návrhu na změnu tarifu a dopisu o vypovězení služby BRONZ. V návrhu na zahájení řízení o námitce ze dne 23. 6. 2014 pak stěžovatelka popsala závadný postup poskytovatele VDS při změně tarifu či výpovědi smlouvy, v jehož důsledku jí hrozilo vypnutí telefonního spojení. Současně žádala žalovaného, aby poskytovateli VDS udělil povinnost jednat podle platné úmluvy z roku 1999; učinila tak námitku proti poskytování VDS. Tento závěr, tedy že předmětem námitky je i neplnění smlouvy (tzn. poskytování VDS), lze podle ní obdobně dovodit i z vyjádření k podkladům rozhodnutí ze dne 5. 4. 2021 a z doplnění argumentace k rozkladu ze dne 21. 1. 2022. S ohledem na výše uvedené má stěžovatelka za to, že z obsahu jejích podání i obsahu spisu vyplývá, že z její strany byla po celou dobu správního řízení uplatňována námitka i proti vyřízení reklamace na poskytování VDS. Vzhledem k tomu, že tato námitka stěžovatelky nebyla ve správním řízení vůbec vyřízena, přichází v úvahu i možnost

pokračování

překvalifikování žaloby na žalobu na ochranu proti nečinnosti správního orgánu podle § 79 s. ř. s.

IV.

[6] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti odkazuje na své vyjádření k podané žalobě a na odůvodnění napadeného usnesení, s nímž se ztotožňuje. Uvádí, že v případě rozhodnutí správního orgánu, které má dopady soukromoprávní, se soudní ochrana uskutečňuje v režimu části páté o. s. ř.; což je případ rozhodnutí Českého telekomunikačního úřadu. Jedná se tak o spor se soukromoprávním prvkem, k jehož projednání a rozhodnutí je kompetentní soud nikoli v soudním řízení správním, nýbrž v občanském soudním řízení podle části páté o. s. ř. Argumentaci stěžovatelky o veřejnoprávním charakteru sporu považuje za nesmyslnou a ryze účelovou. Závěrem zdůrazňuje, že stěžovatelka podala správní žalobu v právně totožné věci (pouze týkající se jiných zúčtovacích období), kterou městský soud rovněž odmítl. Následnou kasační stížnost Nejvyšší správní soud zamítl se závěrem, že v daném případě je k projednání a rozhodnutí žaloby, kterou se stěžovatelka brání proti napadenému rozhodnutí, dána pravomoc soudu v občanském soudním řízení podle části páté o. s. ř. Žalovaný též upozornil na to, že stěžovatelka skutečně podala žalobu podle části páté o. s. ř. k Obvodnímu soudu pro Prahu 4.

V.

[7] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené usnesení netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[8] Kasační stížnost není důvodná.

[9] Nejvyšší správní soud na úvod předesílá, že ačkoliv stěžovatelka v kasační stížnosti a jejích doplněních výslovně namítá nesprávné posouzení právní otázky městským soudem ve smyslu § 103 odst. 1 s. ř. s., napadá nezákonnost usnesení, kterým městský soud odmítl její žalobu. V daném případě proto přichází v úvahu jako jediný pouze kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Tento důvod je totiž ve vztahu k důvodům podle písm. a) až d) téhož ustanovení důvodem speciálním. Je-li dán důvod podle písm. e), vylučuje to důvody podle písm. a), c) a d), neboť nezákonným je rozhodnutí o odmítnutí návrhu (nebo o zastavení řízení) v každém případě i tehdy, byla-li v něm soudem nesprávně posouzena právní otázka ve smyslu § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., bylo-li řízení u krajského soudu zmatečné ve smyslu § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s. nebo je-li rozhodnutí krajského soudu nepřezkoumatelné ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Důvod podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. je u kasační stížnosti proti usnesení správního soudu o odmítnutí návrhu na zahájení řízení nebo o zastavení řízení z povahy věci vyloučen.

[10] Jak již bylo shora konstatováno, městský soud odmítl žalobu stěžovatelky proto, že shledal svoji věcnou nepřislušnost k jejímu projednání. Dospěl k závěru o soukromoprávní povaze projednávané věci. Předmětem posouzení Nejvyššího správního soudu je tedy odpověď na spornou otázku, zda rozhodnutí vydané v řízení o námitce proti vyřízení reklamace na vyúčtování ceny poskytovatele VDS je rozhodnutím v soukromoprávní či

veřejnoprávní věci. Právě odpověď na ni je současně i odpovědí na to, ve které větvi soudnictví (civilní či správní) má být proveden soudní přezkum takového rozhodnutí.

[11] Stěžovatelka vede u Nejvyššího správního soudu vícero sporů, které jsou svým předmětem úzce spjaty s problematikou reklamací a poskytování VDS (např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 29. 7. 2015, č. j. 2 As 152/2015-33, ze dne 10. 12. 2019, č. j. 8 As 52/2018-68, či recentní rozsudek ze dne 4. 12. 2022, č. j. 4 As 87/2022-87). Z těchto závěrů Nejvyšší správní soud vycházel.

[12] Podle § 2 s. ř. s. *ve správním soudnictví poskytují soudy ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsobem stanoveným tímto zákonem a za podmínek stanovených tímto nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, v nichž tak stanoví tento zákon.*

[13] Podle § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s., *soudy ve správním soudnictví rozhodují o žalobách proti rozhodnutím vydaným v oblasti veřejné správy orgánem moci výkonné, orgánem územního samosprávného celku, jakož i fyzickou nebo právnickou osobou nebo jiným orgánem, pokud jim bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických nebo právnických osob v oblasti veřejné správy.*

[14] Podle § 7 odst. 1 o. s. ř., *v občanském soudním řízení projednávají a rozhodují soudy spory a jiné právní věci, které vyplývají z poměrů soukromého práva, pokud je podle zákona neprojednávají a nerozhodují o nich jiné orgány.* Tímto jiným orgánem je v případech, které stanoví zákon č. 127/2005 Sb. o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (dále též „ZoEK“), právě Český telekomunikační úřad.

[15] Spornou otázku, zda Český telekomunikační úřad v posuzovaném případě rozhodoval v soukromoprávní či veřejnoprávní věci, lze přitom zodpovědět na základě závěrů uvedených v citovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 2 As 152/2015-31. V něm druhý senát dovodil, že „[p]rvostupňové rozhodnutí žalovaného Českého telekomunikačního úřadu bylo vydáno v řízení o námitce proti vyřízení reklamace na vyúčtování ceny ve výši 2776,16 Kč za veřejně dostupnou službu elektronických komunikací za zúčtovací období od 23. 3. 2014 do 22. 4. 2014 a od 23. 4. 2014 do 22. 5. 2014 dle § 129 odst. 3 zákona o elektronických komunikacích. (Nevyhoví-li podnikatel poskytující veřejně dostupné služby elektronických komunikací reklamaci podané dle § 64 odst. 7 až 9, je účastník, popřípadě uživatel oprávněn podat u Úřadu návrh na zahájení řízení o námitce proti vyřízení reklamace bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne doručení vyřízení reklamace, jinak právu uplatnit reklamaci zanikne.). Obecně by se tak dle shora popsanych závěrů (jednalo o spor soukromoprávní povahy.“

[16] Druhý senát však posuzoval odlišnou situaci, oproti aktuální věci. K dané odlišnosti se vyjádřil čtvrtý senát v citovaném rozsudku č. j. 4 As 87/2022-87, kde posuzoval právně totožnou věc s aktuální věcí, pouze za jiné zúčtovací období, a to od 23. 5. 2014 do 22. 1. 2016. Uvedl, že „[p]řípad, jenž druhý senát v rozsudku č. j. 2 As 152/2015-31 posuzoval, byl s nynější věcí totožný potud, že se v něm taktéž jednalo o přezkum rozhodnutí o námitkách proti vyřízení reklamace na vyúčtování ceny poskytovaných služeb elektronických komunikací. Ve věci řešené druhým senátem však řízení bylo ukončeno rozhodnutím o zastavení správního

pokračování

řízení podle § 66 odst. 1 písm. c) správního řádu proto, že stěžovatelka (totožná jako v nynější věci) ani na základě opakovaných výzev v určené lhůtě nedoplnila své podání podle pokynů správního orgánu, tedy neodstranila podstatné vady žádosti, které bránily pokračování v řízení. V řízení o rozkladu podaném proti rozhodnutí o zastavení řízení byl podaný rozklad zamítnut a prvostupňové rozhodnutí potvrzeno. V důsledku procesních vad stěžovatelčina podání tedy správní orgán nerozhodl meritorně, a druhý senát proto dovodil, že se o rozhodnutí v soukromoprávní věci nejedná, a věc má být tudíž posouzena soudy v řízení o žalobě podle soudního řádu správního. Právě ve skutečnosti, jakým způsobem správní orgány rozhodly o stěžovatelčiných námitkách (týkajících se jinak soukromoprávní smlouvy o poskytování služeb elektronických komunikací), tedy že je posoudily věcně, spočívá odlišnost oproti věci řešené v odkazovaném rozsudku druhého senátu.“

[17] Již v usnesení ze dne 3. 11. 2009, č. j. Konf 84/2008-9, na který ostatně v bodě 12. napadeného usnesení městský soud odkazoval, totiž dospěl zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb., o rozhodování některých kompetenčních sporů k závěru, že „pravomoc soudu v občanském soudním řízení bude založena až tehdy, kdy správní orgán rozhodne věcně o sporu nebo o jiné právní věci vyplývající ze soukromoprávních vztahů, tj. zjistí, co je právem, nebo toto právo založí.“

[18] Tak jako v případě rozsudku čtvrtého senátu, i v nynější věci žalovaný stěžovatelčinu námitku věcně posoudil a meritorně o ní rozhodl. Toto meritorní rozhodnutí následně přezkoumala předsedkyně rady a napadeným rozhodnutím je potvrdila. Nejen na základě závěrů přijatých v rozsudcích týkajících se shodné problematiky (viz bod [11] tohoto rozsudku), ale i ve spojení se závěry vyslovenými zvláštním senátem je zřejmé, že v nynější věci správní orgány vydaly rozhodnutí v soukromoprávní věci. Městský soud tudíž dospěl ke správnému závěru, že k projednání a rozhodnutí žaloby, kterou se stěžovatelka bránila proti těmto správním rozhodnutím, je dána pravomoc soudů v občanském soudním řízení podle § 7 odst. 1 o. s. ř., a to v řízení podle části páté téhož zákona (srov. § 7 odst. 2 o. s. ř.).

[19] Nejvyšší správní soud neshledal důvodnou ani námitku směřující k překvalifikování žaloby na žalobu na ochranu proti nečinnosti podle § 79 a násl. s. ř. s. Proces reklamace na vyúčtování ceny služby a poskytování VDS je upraven především v § 64 odst. 7 až 9 ZoEK. Reklamaci je nutno u poskytovatele uplatnit v prekluzivní lhůtě. Na proces reklamace poté navazuje námitkové řízení podle § 129 odst. 3 ZoEK. Námitky proti vyřízení reklamace je nutno podat rovněž v prekluzivní lhůtě. I z toho je zřejmé, že v řízení o konkrétní námitce podle § 129 odst. 3 zákona nelze ani uplatnit jiný nárok než ten, který byl předmětem předchozí reklamace. Jinými slovy, pakliže měla stěžovatelka v úmyslu brojit nejen vůči nesprávnému vyúčtování ceny, ale i proti vadnému poskytování VDS, měla toto tvrdit v předmětné reklamaci.

[20] V tomto směru stěžovatelka poskytovateli VDS zaslala dopis ze dne 14. 5. 2014, v němž brojila proti vyúčtování za období od 23. 3. 2014, a dopis ze dne 4. 6. 2014, v němž napadala vyúčtování za období od 23. 4. 2014. Ačkoliv v názvech podání není uvedeno explicitně slovo „reklamace“, je z obou podání tato povaha patrná a není o ní sporu. Stěžovatelka v nich nesouhlasí s vyúčtováním za daná období, a proto požaduje odložení splatnosti, řádně prošetření záležitosti a vrácení konkrétně specifikovaných částek. Svůj nárok odvozuje od toho, že nedošlo k žádné změně tarifu (smlouvy), a má jí být tedy

účtována částka podle uzavřené smlouvy. Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje s městským soudem (viz body 14.-17. napadeného usnesení), že obsahem obou podání (a následné námitky) byla zcela jasně reklamace nesprávného vyúčtování ceny za předmětná období (podle jiného než smluvního tarifu), nikoliv jakékoliv vady poskytované VDS. Poukaz na to, že stěžovatelce nebyl doručen návrh na změnu tarifu ani výpověď služby BRONZ, je zcela zřetelně součástí její argumentace, že dodavatel služeb podle ní neprovedl vyúčtování podle správného (sjednaného a dosud nezměněného, respektive nevypovězeného) tarifu. Nutno dodat, že případná porušení smluvních ujednání při změně tarifu či pochybení v komunikaci ze strany dodavatele služby nelze ani považovat za výtky týkající se vadného poskytnutí služby (vadného plnění) ve smyslu § 64 odst. 9 ZoEK. Konstrukce stěžovatelky o současném uplatnění reklamace týkající se samotného poskytnutí služby tedy neobstojí.

[21] Městský soud proto nijak nepochybil, pokud žalobu odmítl podle § 68 písm. b) s. ř. s. ve spojení s § 46 odst. 2 téhož zákona a současně stěžovatelku poučil o možnosti podat žalobu u soudu příslušného rozhodovat v občanském soudním řízení. Vzhledem k odmítnutí žaloby pak městský soud ani neměl povinnost vypořádat se s žádostí stěžovatelky o osvobození od soudního poplatku; související námitka stěžovatelky je proto nedůvodná.

[22] Vzhledem k výše uvedenému není kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. naplněn. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost zamítl jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[23] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatelka nebyla v řízení o kasační stížnosti úspěšná, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 29. listopadu 2023

Tomáš Foltas
předseda senátu